

Jak podvodníci okrádají české společnosti?

Globální průzkum hospodářské
kriminality 2018
Česká republika

9. ročník Globálního průzkumu hospodářské kriminality za ČR

Více než 20 průmyslových odvětví a sektorů

123 zemí

7 228 respondentů globálně

	Česko	Globálně
»» Vrcholové vedení:	79 %	78 %
»» Společnosti s více než 1 000 zaměstnanci:	61 %	55 %
»» Veřejně obchodované společnosti:	51 %	42 %
»» Mezinárodní společnosti:	59 %	60 %

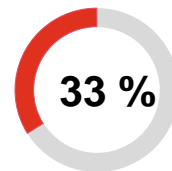
Hlavní zjištění v ČR

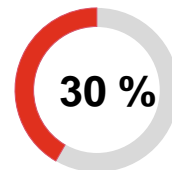
Mimo ČR byl počet podvodů výrazně vyšší
- v rámci CEE (47 %) a celosvětově (49 %)

O více než **\$50 000**
přišla téměř každá druhá česká společnost v důsledku podvodného jednání ...

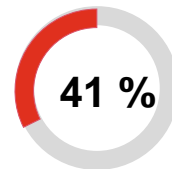
... každá čtvrtá pak za vyšetřování utratila **více než dvojnásobek** sumy, o kterou kvůli podvodu přišla

českých respondentů přiznává, že se setkala s hospodářskou kriminalitou (35 % v roce 2016)

pouze 30 % českých respondentů využívá moderní technologie v boji proti podvodům (37 % v CEE)

českých respondentů se stalo obětí phishingových útoků (28 % v CEE)

Kolik českých firem se stalo obětí podvodu?

Zdá se, že četnost podvodů v českých společnostech klesá

To ale neodpovídá celosvětovému ani CEE trendu

Mohou být důvodem neefektivní či nedostatečně techniky detekce používané v ČR?

	2016		2018
Česko	35 %		33 %
Střední a východní Evropa	33 %		47 %
Celosvětově	36 %		49 %

Jak jsou české společnosti okrádány?

Hlavní kategorie podvodného jednání

50 %

Zpronevěra majetku

38 %

Podvod spáchaný
zákazníkem

29 %

Podvod v nákupním
procesu

25 %

Počítačová
kriminalita

13 %

Praní špinavých
peněz

a

nepoctivé obchodní
jednání

Kolik finančních prostředků české společnosti
vynakládají na vyšetřování podvodného jednání?

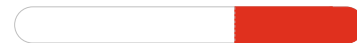
Finanční prostředky vynaložené společnostmi na vyšetřování

O více než **\$50 000** v důsledku podvodného jednání přišla téměř každá druhá česká společnost

63 % společností utratilo za vyšetřování minimálně stejnou částku, o kterou kvůli danému podvodu přišla.

< méně, než co ztratily kvůli podvodu

33 %

= stejně, jako ztratily kvůli podvodu

38 %

> více než dvojnásobek ztráty

25 %

neví

4 %

Podvody mají i nefinanční dopad na podnikatelské aktivity

Zhoršení morálky
zaměstnanců

Poškození reputace nebo
obchodní značky

Poškození obchodních
vztahů

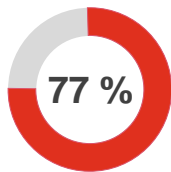
Využití technologie k odhalení nesrovnalostí a podvodů

Využití technologie k odhalení nesrovnalostí a podvodů

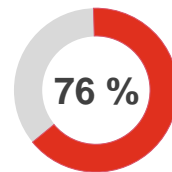
České společnosti využívají technologie k odhalování podvodů méně než společnosti jak v CEE tak celosvětově

	Společnosti technologie využívají	Společnosti plánují technologie implementovat
Česko	30 %	14 %
Střední a východní Evropa	37 %	18 %
Celosvětově	36 %	22 %

Využití technologie zefektivňuje boj proti podvodům

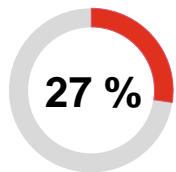
podniků spatřuje možnost ve využívání technologie k **neustálému sledování organizace v reálném čase** k boji proti podvodům a / nebo hospodářské kriminalitě

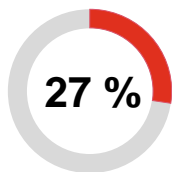
respondentů se domnívá, že použití technologie **poskytuje informace připravené k okamžitému použití**

Využití technologie k odhalení nesrovnalostí a podvodů

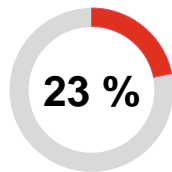
Jak byly podvody odhaleny?

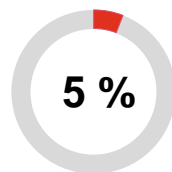
**Fraud risk management
(kontroly)**

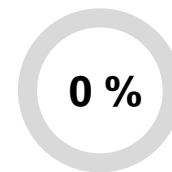
**Interní
upozornění**

Interní audit

**Automatizované
analýzy
podezřelé
aktivity**

Datová analýza

Využití technologie k odhalení nesrovnalostí a podvodů

35 %

„Contract review”

28 %

Datové vizualizace

19 %

Identifikace anomálií
a schémat

16 %

Big data

3 %

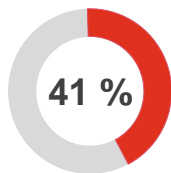
Umělá inteligence
(AI)

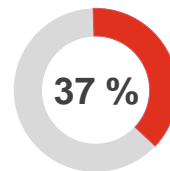

Počítačová kriminalita

Počítačová kriminalita - průzkum

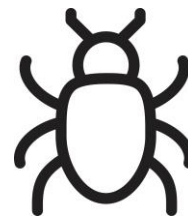
41 % respondentů uvedlo **phishing** jako nejčastější techniku použitou ke kybernetickému útoku.

Phishing je těsně následován **útoky malware**, které 37 % respondentů označilo jako nejčastější techniku použitou ke kybernetickému útoku.

uživatel

Počítačová kriminalita - příklady

Vysoká pec

- Cílený útok na řídicí systém
- Škody: v řádu milionů euro
- Technika: phishing

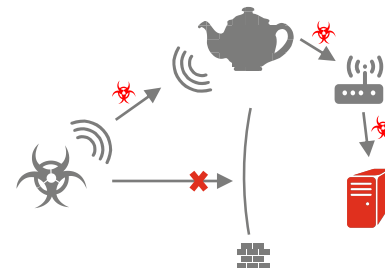
Wanna Cry

- Ransomware
- Škody: přibližně \$ 4 mld. globálně
- Technika: phishing/malware

Varná konvice

- Cílený útok na firmware
- Škody: neznámé
- Technika: IoT

Počítačová kriminalita - obrana

Technika

- Proaktivní bezpečnost
- Monitoring
- Penetrační testy

Procesy

- Rodina ISO 27001
- Pravidelná kontrola
- Evidence

Lidé

- Vzdělávání
- Vzdělávání znovu
- Testování

Etika a compliance v českých společnostech

Procesy dodržování compliance jsou důležitým prvkem organizační kultury

91 % českých respondentů zavedlo etický a compliance program (77 % v CEE).

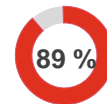

- V souladu s trendem posledních let nese ve **34 %** firem hlavní odpovědnost za provádění a dohled nad fungováním etického a compliance programu vedoucí oddělení compliance (CCO).
- V **25 %** českých firem je compliance agenda zodpovědností generálního ředitele.

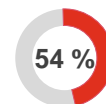

Nástroje používané k zajištění efektivity etických a compliance programů v organizacích jsou:

Interní audit

Manažerský reporting

Proč se zabývat procesy a směrnicemi?

Tón shora

- Dá signál, že společnost nebude tolerovat podvodné jednání ani jiné nekalé chování.
- Odradí případné pachatele.

Prevence proti podvodům

- Směrnice často obsahuje procesy a specifikuje kontrolní mechanismy, které pomohou podvodům předcházet.

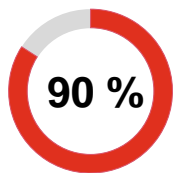

Postup

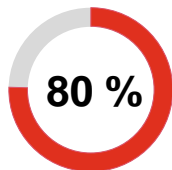
- Směrnice definuje postup, jak si má zaměstnanec poradit se situací, kdy už k podvodnému jednání dojde.
- Poradí na koho se v případě odhalení nekalého jednání obrátit.
- Definuje, jaké chování ve společnosti není přípustné.

Jak jsme na tom se směrnicemi?

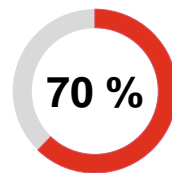
České společnosti mají obvykle implemetované směrnice nebo specifické kontroly pro tyto oblasti:

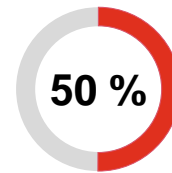
Podvodné jednání obecně

Dodržování předpisů a regulací v daném odvětví

Kybernetická bezpečnost

Sankce a AML

Evidence skutečných vlastníků v Česku

Evidence skutečných vlastníků

Povinnost všech českých společností zaregistrovat skutečného vlastníka:

- Vznik registru = 1. 1. 2018
- Lhůta pro splnění povinnosti = 31. 12. 2018

Kdo je skutečný vlastník?

Fyzická osoba, která má fakticky nebo právně možnost vykonávat přímo nebo nepřímo rozhodující vliv Má se za to, že skutečným majitelem je fyzická osoba:

1. která sama nebo společně s osobami jednajícími s ní ve shodě disponuje více než 25 % hlasovacích práv nebo má podíl na základním kapitálu větší než 25 %,
2. která sama nebo společně s osobami jednajícími s ní ve shodě ovládá osobu uvedenou v bodě 1,
3. která má být příjemcem alespoň 25 % zisku této obchodní korporace, nebo
4. která je členem statutárního orgánu, zástupcem právnické osoby v tomto orgánu anebo v postavení obdobném postavení člena statutárního orgánu, není-li skutečný majitel nebo nelze-li jej určit podle bodů 1 až 3.

(Ne)veřejnost evidence skutečných vlastníků

Kdo bude mít přístup do evidence?

- Soudy pro účely soudního řízení
- Orgány činné v trestním řízení (policie, státní zástupci)
- Finanční úřady
- Zpravodajské služby
- FAU, ČNB, NKÚ, NBÚ
- Ministerstvo vnitra
- Povinné osoby podle AML zákona (banky, pojišťovny, auditoři, advokáti, notáři, provozovatelé kasin apod.) při provádění identifikace klienta
- *Ten, kdo prokáže zájem v souvislosti s předcházením trestným činům podílnictví, podílnictví z nedbalosti, legalizace výnosů z trestné činnosti, legalizace výnosů z trestné činnosti z nedbalosti a jejich zdrojovým trestným činům a trestného činu teroristického útoku*

Více než **350** úspěšně ukončených **projektů**

Zkušenosti z **mnoha odvětví**, včetně finančního, farmaceutického, výrobního a potravinářského

Dlouhodobá **spolupráce s předními organizacemi a institucemi** v oblasti řešení a odhalování podvodů

Kontakty

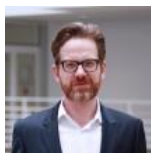

Sirshar Qureshi

Partner

T: +420 602 348 926

E: sirshar.qureshi@pwc.com

Pavel Jankech

Ředitel

T: +420 739 342 277

E: pavel.jankech@pwc.com

Kateřina Halásek Dosedělová

Senior Manažerka

T: +420 724 369 351

E: katerina.halasek-dosedelova@pwc.com

Michal Čábela

Manažer

T: +420 775 214 115

E: michal.cabela@pwc.com

Petr Kincl

Vedoucí advokát

T: +420 734 182 727

E: petr.kincl@pwc.com

Alexandra Pančáková

Senior Konzultantka

T: +420 734 182 726

E: alexandra.pancakova@pwc.com

Cílem této publikace je přinést čtenáři všeobecné informace a pomoci mu získat základní obraz o věcech, které jej zajímají, a ne poskytnout mu profesionální poradenství. Nikdo by se proto neměl řídit výlučně informacemi, které jsou v ní obsažené, ale měl by se opírat o specifické odborné rady. Nevydáváme zde prohlášení, resp. záruku (ať už implicitní či explicitní), pokud jde o přesnost či úplnost informací uvedených v této publikaci, a v rozsahu, v jakém to zákon povoluje. Společnost PwC a ani její společnosti, zaměstnanci a zástupci na sebe nepřebírají žádnou zodpovědnost za jakékoliv následky vůči komukoliv, kdo by konal či nekonal podle informací uvedených v této publikaci ani za žádné rozhodnutí na základě ní přijaté.

© 2018 PwC. Všechna práva vyhrazena. Zkratka "PwC" v tomto dokumentu představuje PricewaterhouseCoopers Česká Republika, s.r.o. jako společnost v síti PricewaterhouseCoopers International Limited, přičemž každá z firem v síti je samostatnou právníkou osobou.